

CIEKAWOSTKI O BIBLIOTECE, KSIĄŻKACH

I. Ciekawostki o bibliotekach

1. Na początek ciekawostka historyczna. W starożytnym Egipcie wszystkie **okręty odwiedzające miasto zmuszone były oddać wszelkie posiadane książki do Biblioteki Aleksandryjskiej w celu ich skopiowania**. Oryginały zostawały w Bibliotece, a kopia wracała do właściciela.

2. Choć brzmi to nieprawdopodobnie, w **Stanach Zjednoczonych jest więcej bibliotek publicznych niż McDonalds'ów**. Pracuje w nich 126,300 bibliotekarzy. To mniej więcej tylu, ilu mieszkańców liczy Opole albo Gorzów Wielkopolski.

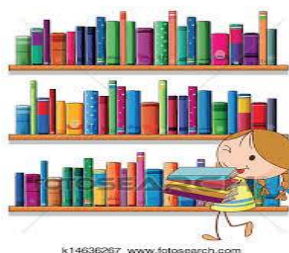

3. Niektóre niemieckie miasta mają u siebie „Biblioteki Sztuki”, gdzie **za kilka euro można wypożyczyć obrazy i rzeźby**. Przez kilka miesięcy zdobią dom wypożyczającego, który może chwalić się „swoją” ambitną kolekcją.

4. Gdyby wszystkie książki z Biblioteki Kongresu USA zdigitalizować, zajęłyby ok. 15 terabajtów. Biblioteka jest największą tego typu instytucją na świecie. W jej zbiorach znajduje się *„ponad 162 mln różnego rodzaju dokumentów, w tym m.in. ponad 38,6*

mln książek, 70,3 mln rękopisów, 5,6 mln map i atlasów, 14,2 mln fotografii, 17,1 mln mikrofilmów oraz 7,2 mln dokumentów muzycznych w ponad 470 językach”

5. W Norwegii możesz **oddać książkę w dowolnej bibliotece w kraju**, niezależnie od tego, gdzie została wypożyczona. Większość bibliotek posiada wrzutnie i skrzynki, dlatego można zrobić o dowolnej porze. Co ciekawe, nie obowiązuje tam limit wypożyczanych jednorazowo książek.

6. W bibliotece w Oakland (Kalifornia) **można wypożyczyć 3500 narzędzi**. Być może jest to jakiś pomysł na przyciągnięcie mężczyzn do biblioteki? Wyobraźcie to sobie: przychodzą po wyrzynarkę, a wychodzą z „Królem” Twardocha

7. Nie wszystkie biblioteki wymagają ciszy. Biblioteka Tikkurila w Vantaa w Finlandii ma specjalne **pomieszczenie do karaoke**, gdzie goście mogą wykonywać tysiące piosenek. (W Finlandii jest wielu miłośników tej formy rozrywki). Szczęśliwie, nie przeszkadza się innym odwiedzającym bibliotekę – pokój jest całkowicie dźwiękoszczelny

8. **W Bibliotece Joanina na Uniwersytecie w Coimbrze w Portugalii mieszka sporo nietoperzy.** Nikt nie zamierza ich stamtąd wyganiać, ponieważ zjadają insekty, które mogłyby zagrażać książkom. Załoga biblioteki zakrywa stoły na noc, a rano usuwa guano...

9. **Największa Biblioteka na świecie Biblioteka Aleksandryjska** - największa biblioteka świata starożytnego założona w Aleksandrii przez Ptolemeusza I Sotera za radą Demetriusza z Faleronu. Biblioteka działała prawdopodobnie od III w. p.n.e. Składała się z biblioteki wielkiej, zwanej Bruchejonem (od dzielnicy Aleksandrii), mieszczącej się przy Musejonie, i biblioteki małej, czyli Serapejonu (zbiory jej znajdowały się w świątyni Serapisa). Zgromadzono w niej prawie całe piśmiennictwo greckie, a także etiopskie, hebrajskie, indyjskie i perskie. Całość zbiorów liczyła od 400 do 700 tys. zwojów rękopiśmiennych. Biblioteka Aleksandryjska została całkowicie zniszczona : 47 p.n.e. spłonął Bruchejon podczas zdobywania Aleksandrii przez Cezara ; 391 n.e. zniszczono podczas rozruchów Serapejon ; 641 spłonęły prawdopodobnie ocalałe resztki, kiedy Aleksandrię zdobywał kalif Omar I. W 2002 roku podczas Światowego Dnia Książki otwarto nowy gmach Biblioteki Aleksandryjskiej. Został on zbudowany na miejscu biblioteki starożytnej. Budowę rozpoczęto w 1997 roku z inicjatywy rządu egipskiego i UNESCO. Gmach biblioteki wykonany ze szkła i betonu wznosi się na wysokość 35 metrów. Zbudowany jest na planie koła o średnicy 160 metrów. Wewnątrz mieści się czytelnia (zajmująca siedem poziomów ułożonych tarasowo), Muzeum Nauki, Instytut Kaligrafii, centrum konferencyjne, szkoła bibliotekarska. Obok położony jest budynek planetarium. Biblioteka docelowo ma pomieścić 8 milionów woluminów.

10. **Największa Biblioteka w Polsce Największą biblioteką jest**

Biblioteka Jagiellońska - polska akademicka biblioteka w Krakowie Jest to główna biblioteka Uniwersytetu Jagiellońskiego, która wraz z Biblioteką Medyczną Collegium Medicum oraz bibliotekami wydziałowymi i instytutowymi tworzy system bibliotecznoinformacyjny UJ. Historia Biblioteki Jagiellońskiej powiązana jest nieodłącznie z historią samego Uniwersytetu Jagiellońskiego, stąd też za datę jej utworzenia uznaje się rok 1364. Do dzisiaj zachowały się kodeksy, używane w XIV wieku. Do XVI wieku jej zbiory stale się powiększały, dopiero wiek XVII i XVIII przyniósł pewien kryzys. Z pomocą przyszła Bibliotece i całemu uniwersytetowi Komisja Edukacji Narodowej w osobie Hugona Kołłątaja. Na jego wniosek połączono rozproszone zbiory i utworzono jedną biblioteką ogólnouniwersytecką o charakterze publicznym. Rozkwit biblioteki na przełomie XIX i XX wieku wiąże się także z osobą Karola Estreichera, twórcy Bibliografii Polskiej, który dbał zwłaszcza o wzrost liczby druków w języku polskim. W latach 1931-1939 postawiono bibliotece nowy gmach, który w latach późniejszych był dwukrotnie rozbudowany. Obecnie kubatura gmachu Biblioteki wynosi 145 248 m³, powierzchnia użytkowa 32891 m², a pomieszczenia biblioteczne zajmują 27 287 m². Biblioteka wyposażona jest w 10 czytelni ogólnych i specjalistycznych, salę katalogów, wypożyczalnię, magazyny biblioteczne, 2 sale wystawowe oraz salę konferencyjną.

11. **Najstarsza Biblioteka w Polsce Najstarszą w Polsce jest biblioteka dominikanów w Krakowie, czyli Biblioteka Kolegium Filozoficzno-Teologicznego Polskiej Prowincji Dominikanów.** Funkcjonuje prawdopodobnie od pierwszej połowy XII wieku (w 1222 roku św. Jacek założył w Krakowie pierwszy w Polsce konwent dominikanów). Najstarsza jednak zachowana w archiwaliach wzmianka o bibliotece pochodzi z roku 1514. Ze źródeł historycznych wynika, że klasztor był intelektualnym centrum dominikanów, a bogate księgozbiory służyły braciom z całego kraju. W roku 1850 wielki pożar Krakowa objął również klasztor dominikanów - spłonęła wtedy większa część księgozbioru. Po pożarze zbudowano nowe pomieszczenie dla biblioteki. Do naszych czasów z pierwszych lat funkcjonowania biblioteki krakowskiego klasztoru zachowało się niewiele dzieł. Dzięki hojności fundatorów i przyjaznym stosunkom z księgarzami i drukarzami w krótkim czasie rozrosły się zbiory biblioteki o wiele wartościowych dzieł. Obecnie placówka liczy prawie 100 tys. woluminów książek, ponad 20 tys. roczników czasopism oraz blisko 20 tys. starych druków

Źródła: LubimyCzytać, Kickassfacts, Mentalfloss, Wikipedia

II. Naj... o książce

1.. Najstarsza książka

Najstarszą książką świata jest "Biblia". Słowo "biblia" oznacza księgi. "Biblia" powstała w ciągu ogromnego przedziału czasowego - spisywało ją wielu niezależnych autorów w przeciągu niemalże 1400 lat, począwszy od XIII w. p.n.e. Spisywano ją po hebrajsku, aramejsku i grecku. Przetłumaczono ją na ponad 2400 języków świata. Pierwszym przekładem był tzw. przekład siedemdziesięciu - "Septuaginta", dokonany w III i II w. p.n.e. Najważniejszym przekładem dla świata chrześcijańskiego był dokonany przez św. Hieronima w IV w. n.e. przekład całej "Biblii" na język łaciński, tak zwana "Walgata", która po soborze trydenckim (XVI w.) została uznana za obowiązujący w Kościele katolickim przekład kanoniczny.

"Biblia" jest Świętą Księgą, ma dla ludzi wierzących ogromne znaczenie, przede wszystkim jako zbiór prawd wiary. Jest również jednym z najważniejszych źródeł kultury europejskiej i przedmiotem inspiracji dla artystów całego niemal świata.

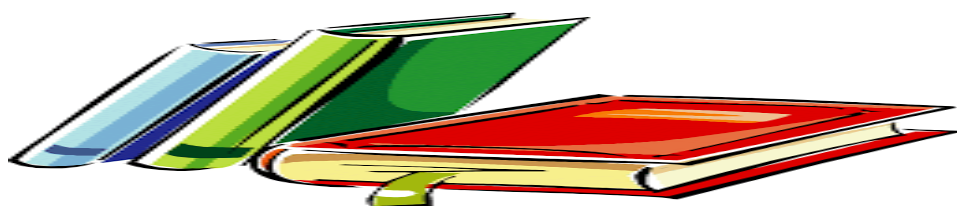

2. Najmniejsza książka

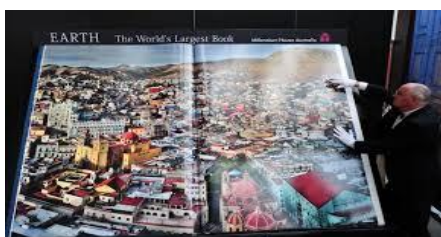

Kosztująca ogromną sumę 15 tysięcy dolarów najmniejsza wykonana dotąd książka to **mikrochip wryty na krystalicznej silikonowej stronie, która mierzy 70 na 100 mikrometrów**. Wydrapana za pomocą wiązki promieni jonowych na Uniwersytecie Simona Frasera w Kanadzie publikacja nosi tytuł "Teeny Ted from Turnip Town". Autorem książki jest Malcolm Douglas Chaplin. Publikacja posiada nawet swój własny identyfikator ISBN, chociaż potrzeba mikroskopu elektronowego, aby ją przeczytać.

Najmniejszą w Polsce książkę wykonał w 1976 roku Zygmunt Szkocny z Katowic (zmarły 19 lutego 2003 roku, w wieku 92 lat), z zawodu architekt. Książka ma wymiary 0,8 x 1 mm. Na 28 stronach został napisany własnoręcznie przy użyciu wyłącznie piórka technicznego i szkła powiększającego alfabet łaciński.

3. Największa książka

Na 62. Międzynarodowych Targach Książki we Frankfurcie nad Menem zaprezentowano **gigantyczny atlas - największą książkę, jaką kiedykolwiek wydano na świecie**. Wymiary atlasu pt. "Ziemia" to **1,8 m na 275 m**. Pozycja zostanie wydana jedynie w 31 egzemplarzach po 100 tysięcy dolarów każdy. Wydawca sprzedał już dwa egzemplarze do Zjednoczonych Emiratów Arabskich. Każde dzieło robione jest na zamówienie. Praca nad jednym egzemplarzem trwa miesiąc. Żeby przewrócić stronę w atlasie, wydawca Gordon Cheers podczas specjalnego pokazu musiał zrobić to obiema rękami, żeby nie zniszczyć olbrzymich kart tego niezwykłego dzieła.

3. Najgrubsza książka

Najgrubszą książką dostępną w regularnej sprzedaży był opublikowany przez HarperCollins w maju 2009 roku zbiór wszystkich historii o Pannie Marple autorstwa Agaty Christie. W grubym na 32,2 cm tomie zmieściło się 12 powieści i 20 opowiadań - razem 4043 strony o wadze 8,04 kilograma. Jak wyliczono w zbiorze tym popełniono 68 zbrodni, pojawia się 68 sekretów i kłamstw, 22 fałszywe oskarżenia, 59 zmyłek i 21 romansów. Na 43 dokonane morderstwa rozwikłano : 12 otruc, 6 uduszeń, 2 utopienia, 2 zadźgania nożem, spalenie, uderzenie w głowę, zabicie strzałą i 2 zepchnięcia. W tomie tym wypito 143 kubki herbaty, pojawia się też 66 pokojówek, zaś 47 elementów garderoby zrobionych jest na drutach. Książka ukazała się w limitowanym nakładzie 500 egzemplarzy dostępnych w cenie 1 tysiąca funtów za sztukę.

Najgrubszą książką dostępną w sprzedaży dzięki opcji "drukowanie na żądanie" jest publikacja pt. "Das dickste Buch des Universums" (z niem. "Najgrubsza książka wszechświata") i mierzy 4,08 m grubości. Została wyprodukowana przez Zeitgeist Media i zaprezentowana publicznie na targach książki we Frankfurcie w październiku 2010 roku. Książka zawiera zeskanowane i oprawione rysunki oraz teksty ponad 40 tysięcy dzieci, przysłane na konkurs o tematyce bezpieczeństwa najmłodszych na drogach. Książka posiada 50 560 stron, waży 220 kg i kosztuje 9999 euro.

III. Sentencje o książce

"Książka - to mistrz, co darmo nauki udziela, kto ją lubi - ma doradcę i przyjaciela, który z nim smutki dzieli, pomaga radości, chwilę nudów odpędza, osładza cierpkości"

"Książka jest życiem naszych czasów"

"Książka...- to dla wielu milionów czytelników dowiedzenie się prawdy o sobie, znalezienie wyrazu dla własnych tęsknot, pragnień, ideałów"

(przysłowia chińskie)

*"Książki kochają każdego, kto je otwiera,
dając mu poczucie bezpieczeństwa i przyjaźń,
niczego w zamian nie żądając"*

(Cornelia Funke)

**Książka, nierozdzielny towarzysz, przyjaciel bez interesu, domownik bez
naprzykrzenia.**

(Ignacy Krasicki)

*"Książka jest niczym ogród, który można włożyć do kieszeni"
chińskie przysłowie*

IV. Sentencje o bibliotece

"Biblioteka jest instytucją, która samym swoim istnieniem świadczy o rozwoju kultury".

*„Jest ona bowiem skarbnicą piśmiennictwa, przez które człowiek wyraża swój zamysł
twórczy,
inteligencję, znajomość świata i ludzi,
a także umiejętność panowania nad sobą, osobistego poświęcenia,
solidarności i prawa do rozwoju dobra wspólnego".*
(Jan Paweł II)

V. Sentencje o czytaniu

**"Kto czyta - żyje wielokrotnie, kto zaś z książkami obcować nie chce,
na jeden żywot jest skazany"**

(Józef Czechowicz)

*"Czytanie rozwija rozum młodzieży, odmładza charakter starca,
uszlachetnia w chwilach pomyślności,
daje pomoc i pocieszenie w przeciwnościach"*

(przysłowie chińskie)

"Czytanie książek to najpiękniejsza zabawa, jaką sobie ludzkość wymyśliła"

(Wisława Szymborska)

*„Czytanie dobrych książek jest niczym rozmowa z najwspanialszymi ludźmi minionych
czasów”*

(Kartezjusz)

„Ktoś powie, że czytać każdy umie, zaprawdę mało kto czytać potrafi”

(Cyprian Kamil Norwid)

"Kto czyta książki, żyje podwójnie"

(Umberto Eco)

VI. Jeszcze trochę ciekawostek ze świata książek i bibliotek

- ✚ Jedną z najmniejszych książek na świecie jest japońska mini książka zatytułowana *Shiki no Kusabana* (kwiaty pór roku). Zawiera nazwy i czarno-białe ilustracje japońskich kwiatów. Strony mają długość 0,75 milimetra, a litery – szerokość 0,01 milimetra. Kupując ją, w komplecie otrzymuje się szkło powiększające.

- ✚ Najstarszy katalog biblioteczny wykuto na ścianie świętej biblioteki w Edfu (Egipt), zwanej przed naszą erą „lecnicą duszy”. Istniała ona prawdopodobnie za czasów Ramzesa II (1348-1281 r. p.n.e.), a stworzony na jej murach katalog zawierał opisy 37 tytułów.

- ✚ Na ulicach Pekinu ustawiono kilkadziesiąt samoobsługowych bibliotek. Są to automaty, podobne do tych z napojami, czy jedzeniem. Ich działanie jest identyczne – należy wcisnąć numer książki (każdą z około 300 książek widać przez szybę) oraz uiścić zwrotną kaucją o wysokości 100 juanów . (12 euro)

- ✚ Chińczycy jako pierwsi wynaleźli druk. Wydrukowana w 868 r. n.e. święta księga buddyjska jest najstarszym tekstem drukowanym, który znają historycy.
W 1041 r. chiński kowal Bi Sheng skonstruował ruchomą czcionkę. Jednak, ze względu na to, iż w chińskim piśmie każdy wyraz to inny znak, konieczna byłaby produkcja ogromnej liczby matryc. Fakt ten uniemożliwił dalszy rozwój tej techniki pisarskiej.

- ✚ **Papirus znany jest jako jeden z materiałów piśmienniczych**, jednak w starożytności oprócz tej funkcji, pełnił także szereg innych. Z korzeni papirusu wytwarzano naczynia domowe, z łądyg sporządzano łodzie, żagle, maty, powrozy i odzież. Był on nawet produktem spożywczym – jedzono go w stanie surowym lub gotowanym.

- ✚ Producent filmowy i reżyser **George Lucas** założył w latach **70. XX wieku bibliotekę - Lucasfilm Research Library**. Fani filmów produkowanych przez wytwórnię Lucasfilm (np. „Gwiezdne wojny”, „Indiana Jones”) mogą w niej oglądać m.in. pierwsze wersje scenariuszy filmów, odręczne notatki George’a Lucas’a czy notatki

zawierające ciekawostki z planów filmowych. Biblioteka mieści się na przedmieściach **Kalifornii w Skywalker Ranch.**

- ✚ **Jedna z najstarszych książek na świecie liczy około 2,5 tys. lat.** Jest to sześć połączonych ze sobą płytek z 24-karatowego złota, zapisanych językiem Etrusków. Obiekt można oglądać w Muzeum Narodowym w **Sofii.**

- ✚ W **1752 r.** w **Herkulanum** – mieście zasypanym przez Wezuwiusza (79 r.) – odnaleziono około **osiemset zwojów papirusowych.** Ich zbadanie okazało się niezwykle trudne, gdyż księgi rozsypywały się w proch pod wpływem oddechu.

- ✚ **Najstarsza gazeta na świecie ukazała się w 1609 r. w Strasburgu.** Nosiła nazwę „Relation”, a jej wydawcą był drukarz i księgarz **Johann Carolus.**

- ✚ Aby powstała jedna **100-kartkowa książka,** potrzebny jest papier wyprodukowany z **2-3** drzew średniej wielkości.

- ✚ Biblioteka Załuskich była **pierwszą polską biblioteką publiczną,** która pełniła funkcje biblioteki narodowej. Jej założycielami byli dwaj bracia biskupi Andrzej Stanisław i Józef Andrzej Załuscy. Wówczas, w drugiej połowie XVIII wieku, była to jedna z największych bibliotek świata.

VII. W MEKSYKU SAMOŁOT ZOSTAŁ ZAMIENIONY W NOWOCZESNĄ BIBLIOTEKĘ

Opublikowano dnia: 4 marca 2020

W styczniu na jednym z placów należącej do Dystryktu Federalnego miasta Meksyk dzielnicy Iztapalapa stanął wymalowany w kwiaty Boeing 737-200. Samolot do burcie nosi nazwę **Volando a la Utopia**, co z hiszpańskiego tłumaczy się na **Lot do Utopii**. I choć maszyna w powietrze już się nie wzniesie, to rzeczywiście za jej pośrednictwem niejedyn pasażer ma szansę odbyć wiele wyjątkowych podróży... po krainie wyobraźni. **Samolot został bowiem przerobiony na publiczną bibliotekę.**

Nowa biblioteka oferuje oczywiście dostęp do książek, które można wypożyczyć do przeczytania w domu lub zanurzyć się w lekturze od razu na miejscu. W samym samolocie przygotowano bowiem dwadzieścia dziewięć stanowisk, gdzie można wygodnie usiąść z książką. Dodatkowo odwiedzającym udostępnionych zostało kilkadziesiąt komputerów z publikacjami w wersji elektronicznej, zarówno tych do czytania jak i do słuchania.

Sporą atrakcją jest na pewno półprofesjonalny **symulator lotu umiejscowiony w kabinie pilotów**. Plac dookoła samolotu stał się zaś miejscem spotkań i literackich wydarzeń, takich jak różnego rodzaju odczyty, warsztaty, spotkania z autorami. **Volando a la Utopia** nie jest jednak pierwszą uskrzydloną biblioteką na świecie.

W styczniu 2018 Boeing 737-800 wpadł w poślizg przy lądowaniu na lotnisku **w tureckim Trabzon** i wypadł z pasa, zatrzymując się na błotnistym wybrzeżu zaledwie kilka metrów od poziomu morza. Nikt w wypadku nie ucierpiał. Władze miasta zwróciły się natomiast do linii lotniczych z prośbą o przekazanie im uszkodzonego samolotu **z przeznaczeniem na zaadaptowanie go na bibliotekę**.

W boliwijskim mieście Cochabamba taka biblioteka w samolocie działa już od **osiemnastu lat**. Tu również można przede wszystkim pożyczać książki, ale opiekunowie miejsca starają się robić jak najwięcej by zapewnić lokalnym dzieciakom mnogość dodatkowych atrakcji. Organizowane są więc specjalne wystawy, warsztaty, przedstawienia z udziałem marionetek.

Z ciekawą inicjatywą wystartowały w **2017 brytyjskie linie lotnicze EasyJet**. We współpracy z wydawnictwem HarperCollins zamieniły swoją flotę maszyn w **mobilne biblioteki dla dzieci**. Podczas europejskich lotów dzieciaki mogą dostać książkę do **przeczytania w samolocie**. Oczywiście po wylądowaniu egzemplarz musi pozostać na pokładzie dla kolejnych pasażerów. Zainteresowani mogą zaś pobrać darmowe próbki kolejnych książek tym razem w formie elektronicznej lub kupić własne egzemplarze, jeśli tytuł przypadł do gustu. W ramach akcji w zeszłym roku dostępnych było 60 tysięcy egzemplarzy książek dla dzieci w siedmiu europejskich językach.

źródło: archdaily/easyjet/efe/swiatbibliotek

VIII . Dwadzieścia ciekawostek związane z czytaniem.

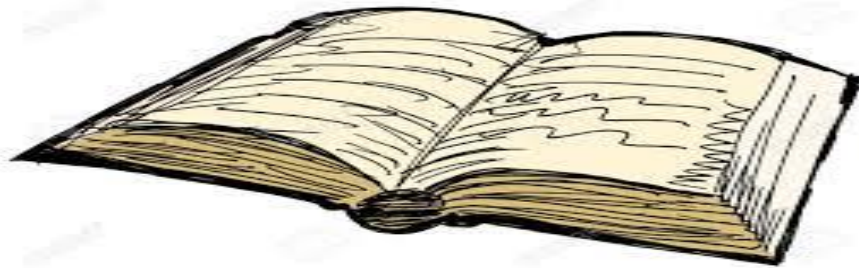

1. Niejaki Mateusz Jabłoński z Gniezna jest prawdopodobnie najszybciej czytającym na świecie człowiekiem. W minutę potrafił przeczytać ponad 110 tys. słów.

2. „**Słownik gramatyczny języka polskiego**” (2007-2015), w swojej obecnej wersji on-line liczy ok. **333 tys. słów**.
3. Badania pokazują, iż przedział wiekowy od **4 do 6 lat** - to **idealny moment na naukę czytania**. Nauka czytania między **6 a 7 rokiem życia** - staje się już **znacznie większym wyzwaniem**.
4. Według badaczy z **Uniwersytetu Yale**, **trzy czwarte uczniów, którzy radzą sobie słabo z czytaniem w trzeciej klasie podstawówki, będą radzić sobie słabo w dalszej karierze szkolnej i zawodowej**.
5. Z innych badań wynika, że **pośród amerykańskich dzieci, które nauczą się czytać przed ukończeniem trzeciej klasy szkoły podstawowej – istotnie mniej prawdopodobne jest to, że skończą w więzieniu, zrezygnują ze szkoły, lub będą brać narkotyki**.
6. **Dorośli, którzy czytają regularnie książki, są prawie trzy razy częściej skorzy uczestniczyć w wydarzeniach kulturalnych**; prawie cztery razy częściej odwiedzają muzea lub ekspozycje sztuki, ponad dwa i pół raza częściej realizują wolontariat lub charytatywną pracę i ponad jeden i pół raza częściej uczestniczą w zajęciach sportowych.
7. Badania czytelnictwa z **2015 r.** pokazują, że ponad **6,2 miliona Polaków (19 proc. badanych)** znajduje się **poza kulturą pisma (nie mają kontaktu z treścią pisemną)**. Wynika też z nich, że **41,7 proc. Polaków przeczytało** w ciągu ostatniego roku **przynajmniej jedną książkę**.
8. W większości krajów europejskich **czytelnictwo przekracza 50-procentowy próg**, a w **Czechach osiąga rekordowe 86 proc.**
9. Amerykanie czytają **ponad dwa razy więcej od naszych rodaków!** Badaniami zajęło się Paw Research Center. Pokazują one, że przeciętny **Amerykanin** w ciągu roku czyta **12 książek**. Co więcej, aż **73%** mieszkańców USA przeczytało w tym okresie **przynajmniej jedną powieść**.
10. Szacuje się, że **ograniczone zdolności czytania kosztują biznes oraz podatników w USA około 30 miliardów** rocznie w straconych pensjach, dodatkach oraz produktywności.
11. Tygodniowa **średnia czasu** na całym świecie, poświęconego na **czytanie** wynosi **6,5 godziny**.
12. **Półowa sprzedawanych** obecnie **książek** jest kupowana przez osoby powyżej **45 roku życia**.
13. **Kobiety** kupują **68%** wszystkich **sprzedawanych książek**.
14. Przeważnie, **osoba kupująca książkę** spędzi **8 sekund**, patrząc na **przednią okładkę i 15 patrząc na tylną**.
15. Na której stronie **ludzie** najczęściej tracą zainteresowanie książką? **18!**
16. **Najdłuższy na świecie drużynowy maraton czytania książek na głos, trwał 224 godziny** i został wygrany przez **Urugwajczyków** w centrum handlowym w **Paysandu** w **Urugwaju**. Działo się to, między 12 a 22 września **2007 roku**.
17. Napisanie jednej powieści zajmuje średnio **475 godzin**.

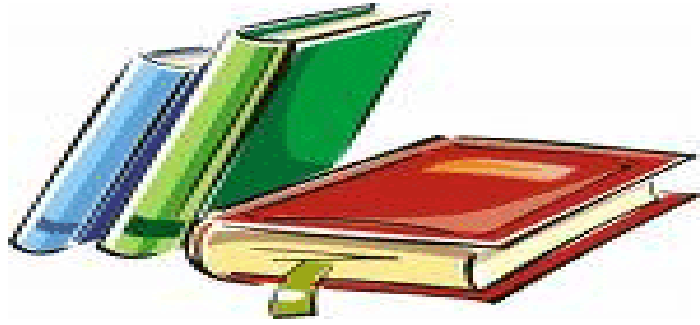

18. Analiza biblioteki NASA pokazuje, iż **ulubionymi książkami astronautów są między innymi: "Opowieść o dwóch miastach" K. Dickensa, "Dwadzieścia tysięcy mil podmorskiej żeglugi" J. Verne oraz "London Bridges" J. Pattersona.**
19. **Największą zaliczką, jaką kiedykolwiek zapłacono za samo opublikowaną książkę to 4,125 milionów dolarów.** Dom wydawniczy Simon & Schuster zapłacił tyle za **"Najcenniejszy Dar"** autorstwa **Richarda Paula Evansa.**
20. Najlepiej sprzedającymi się **książkami jednotomowymi** są:
- „Opowieść o dwóch miastach” K. Dickensa** w łącznym nakładzie - **200** milionów egz.
- „Władca Pierścieni” J. R. R. Tolkiena** w łącznym nakładzie - **150** milionów egz.
- "Hobbit, czyli tam i z powrotem” J. R. R. Tolkiena** w łącznym nakładzie – **140** milionów egz. **Zaś najlepiej sprzedającą serią wydawniczą** stał się **„Harry Potter” J.K. Rowling** w ilości - **450** milionów kompletów serii: 8 tomów i 3 suplementów.

IX. Rekordy książkowe

- **największa książka** - super book, mierząca 2,74 x 3,07m została wydana w USA w 1976r. Składa się ona z 300 stron i waży 252,6kg
- **najmniejsza książka** - "Stary król Cole" waży 22 gramy i mierzy 1mmx1mm. Jej kartki można przewracać tylko za pomocą igły
- **najdroższą książką** na świecie jest amerykańskie 4-tomowe dzieło o tytule "Ptaki Ameryki". Na aukcji w Nowym Jorku sprzedane za 8 milionów 802 tysiące 500 dolarów
- **najwyższą w Polsce cenę antykwareczną** (103 tys. zł) uzyskało na aukcji w Krakowie dzieło M. Kopernika "O obrotach sfer niebieskich"
- **najpopularniejszą książką** na świecie jest Biblia. Przetłumaczono ją na 310 języków
- **najwięcej**, bo ponad 600 powieści w czasach "ery gęsiego pióra" napisał Polak - J. I. Kraszewski

ZAWSZE KTOŚ BYŁ PIERWSZY

- **pierwsze** zachowane zdanie w języku polskim znajduje się w "Księdze henrykowskiej" napisanej w latach 1268-1273 i brzmi ono tak: "Day, ut ia pobrusa, a ti poziwai".
- **pierwszą** pieśnią religijną w języku polskim jest "Bogurodzica" z 1407r.
- **pierwszą** książką wydaną w całości po polsku był "Raj duszny"- średniowieczny modlitewnik
- **pierwsze** wiersze dla dzieci w języku polskim pisał St. Jachowicz (1796 -1875)
- **pierwszą** książką w formie elektronicznej jest powieść S. Kinga -"Riding the Bulet"

X. Uwielbiacie czytać? Pochłaniacie z zapartym tchem fascynujące opowieści, które zrodziły się w wyobraźni pisarza, ale czy znacie historie i ciekawostki, które stoją za naszymi ulubionymi tomiszczami?

Przedstawiamy Wam 25 niezwykłych faktów o książkach...

- ✚ W Japonii jest specjalne słowo, które określa manię [kupowania książek](#), których nie ma zamiaru się przeczytać (dziwne...). To słowo to „tsundoku”.
- ✚ „Bibliosmia” to z kolei słowo, które w języku angielskim oznacza **zamiłowanie do wążania starych książek**.
- ✚ To zaskakujące, ale **strony** w książkach zaczęto numerować dopiero w **XVI** wieku, a **przecinki w tekstach** pojawiły się dopiero na przełomie **XV** i **XVI** wieku.

- ✚ **Pierwsza książka**, która została napisana z pomocą **maszyny do pisania** to „Przygody Tomka Sawyera”.
- ✚ Wszyscy wiemy, że **Barack Obama** jest miłośnikiem [czytania](#), ale prawdziwym pochłaniaczem książek był **Theodore Roosevelt**. Ten prezydent USA czytał **jedną książkę dziennie – codziennie!**

- ✚ **3 najbardziej poczytne książki** w historii ludzkości to: **Biblia**, **Czerwona książeczka Mao Tse-Tunga** i **seria o Harrym Potterze**.
- ✚ Do miana **najdziwniejszej książki świata** może pretendować „**Codex Seraphinianus**”. Tytuł ujrzał światło dzienne w latach **70. XX** wieku. Autor – Włoch **Luigi Serafini** napisał to dzieło w **wyмышленym przez siebie języku**. Książka jest formą **encyklopedii** opisującej świat, który nie istnieje.
- ✚ Najbardziej zapaleni [czytelnicy](#) mieszkają w Indiach. **Hindusi** poświęcają na czytanie średnio ponad **10 godzin tygodniowo**.
- ✚ W **Japonii** wydrukowano **zapachową książkę kucharską**. Żeby poznać aromat danej potrawy, pociera się kartkę nadgarstkiem.

© Can Stock Photo

- ✚ **Franz Kafka** w swoim testamencie nakazał **spalenie swoich utworów**. Jego wola nie została spełniona i dzięki temu możemy czytać takie dzieła jak: „Proces”, „Ameryka” czy „Zamek”.
- ✚ **Agatha Christie** w swoich książkach często używa **medycznej terminologii**. Okazuje się, że pisarka podczas obu wojen światowych pracowała w... **aptece**.
- ✚ **Analfabetyzm** to nadal aktualny problem. **1 na 5 dorosłych** osób na świecie **nie potrafi czytać**.
- ✚ **J.R.R. Tolkien** napisał „**Władcę pierścieni**” na maszynie, używając tylko **dwóch palców**.

- ✚ „**Alicja w Krainie Czarów**” została **zakazana w Chinach**, ponieważ cenzurze **nie spodobały się mówiące zwierzęta...**
- ✚ Tylko **2%** z wydawanych corocznie na świecie **1,2 miliona książek** sprzedaje się w większym nakładzie niż **5 tysięcy egzemplarzy**.
- ✚ W **2007 Stephen King** został **uznany za wandalę**, gdy „**napadł go twórczy szal**” i zaczął pisać na czym popadnie w trakcie wizyty w księgarni w **Australii**.
- ✚ Zanim powstała słynna, kontrowersyjna powieść „**Kod Leonarda da Vinci**” – jej autor – **Dan Brown próbował** swoich sił w **pisaniu i śpiewaniu piosenek...** Uwierzcie nam – dobrze, że wziął się za książki!

XI. Ciekawostki związane z bibliotekami na świecie i w Rybniku

* * *

Biblioteka, czyli ZWIŃĘTA

Słowo „**biblioteka**” pochodzi od słowa **greckiego** „**byblos**”, co znaczy – **zwinięty zwój karty papirusowej**. Podobnie też od wyrazu „**byblos**” pochodzą takie słowa jak: **bibliografia** albo **biblia**.

* * *

NAJSTARSZA rybnicka...

Pomiędzy rokiem **1202 a 1211** do rybnickiego zamku, który był w miejscu dzisiejszego sądu, książkę **Mieszko Płatonogi** sprowadził zakon **sióstr norbertanek**. Prowadziły tam one **szkołę dla córek rycerzy** z okolicznych miejscowości. I w tej **szkole** musiał być **jakiś zbiór książek** – **można go nazwać pierwszą rybnicką biblioteką**. Niestety nie przetrwała ona w Rybniku długo, bo już w 1228 roku siostry norbertanki opuściły Rybnik i przenieśli się do wsi Czarnowąsy pod Opolem.

* * *

NAJBOGATSZA w dziejach

Najsłynniejsza i najbogatsza w dziejach biblioteka w okolicach Rybnika była w nieistniejącym już klasztorze w Rudach. Prowadzili ją zakonnicy cystersi od XIV wieku do 1810 roku, kiedy rząd pruski klasztor zamknął i wszystkie dobra skonfiskował. Wówczas też przypadła owa biblioteka, w której przechowywano około jedenaście tysięcy cennych ksiąg.

* * *

LICZENIE w kurczakach

W średniowieczu przepisywane ręcznie książki, oprawne w skórę i pisane na pergaminowych kartach, były wyjątkowo drogie. Przykładowo w XIV wieku, co wiemy dzięki zachowanym dawnym zapiskom, średniej wielkości książka kosztowała równowartość 1159 kurczaków. Gdyby zatem wziąć pod uwagę dzisiejszą wartość kurczaka ze sklepu, to wyjdzie nam, że dzisiaj taka książka musiałaby kosztować około 14.000,00 zł.

* * *

NAJDROŻSZA książka świata

Najdroższą książką, jaka kiedykolwiek została wystawiona na aukcję i sprzedana poprzez licytację, był rękopis włoskiego artysty Leonardo da Vinci. Jest to w zasadzie notes wypełniony przemyśleniami i teoriami na temat wszystkiego – od skamieniałości do przepływu wody. Notes ten nazwany – „Kodeks Leicester” – ma 77 stron. W 1994 roku książka ta została kupiona na aukcji przez miliardera Billa Gatesa za 30,8 miliona dolarów.

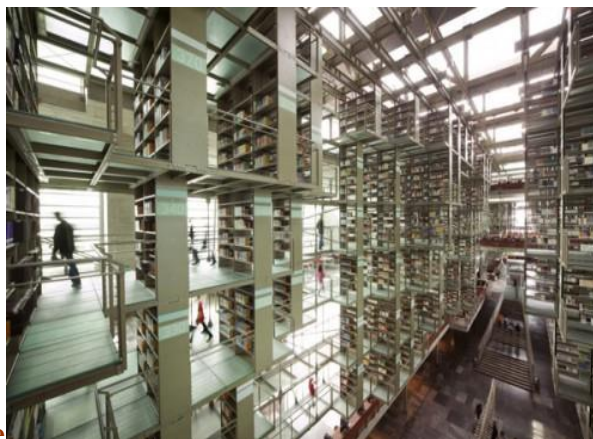
* * *

A na Górnym Śląsku?

Biblioteka Śląska w Katowicach jest najstarszą książnicą na Górnym Śląsku. Powołano ją do życia na przełomie 1922 i 1923 roku jako Bibliotekę Sejmu Śląskiego i od tej pory stała się jedną z najprężniejszych instytucji krzewiących kulturę w regionie. Aktualnie przechowuje się tam 2,3 mln książek (jednostek).

* * *

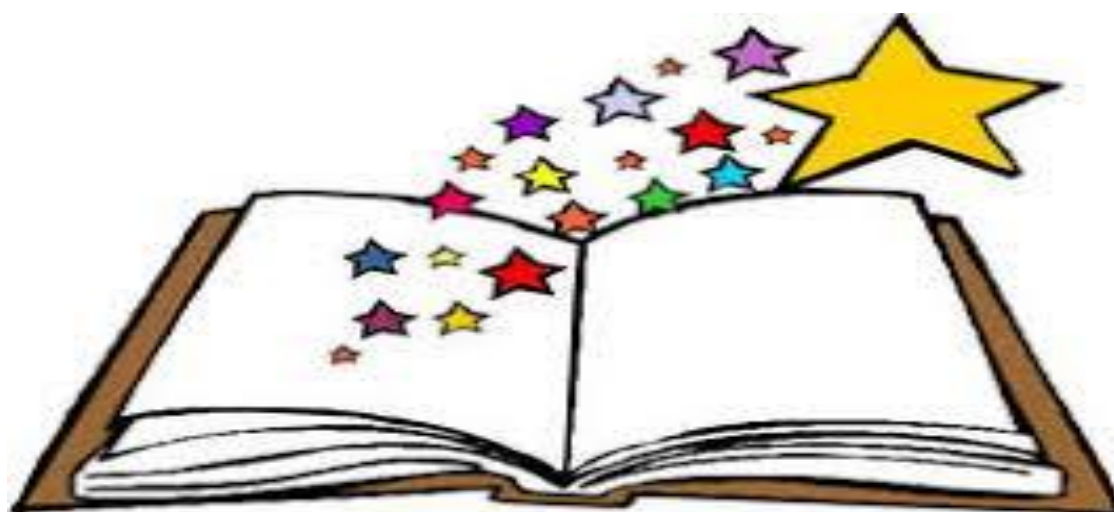
XII. CIEKAWOSTKI

Największa biblioteka online

Wirtualna biblioteka „Books24x7”, która gromadzi materiały z takich dziedzin jak zarządzanie, IT, inżynieria, finanse czy administracja publiczna, to największy tego typu zbiór książek i artykułów w wersji online w Polsce. Na początku stycznia 2007 roku do biblioteki dodano 278 nowych tytułów. Dzięki temu liczy ona już ponad 12 tys. egzemplarzy. Do korzystania ze zbioru wystarczy standardowa przeglądarka stron internetowych. Adres tej strony to : www.books24x7.pl

W

© Can Stock Photo

